

Växjö kommun

Rektorn vid Bokelundskolan

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Bokelundskolan
i Växjö kommun

Tillsyn av Bokelundskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Växjö kommun under våren 2012.

Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Bokelundskolan besöktes av Skolinspektionen den 14 februari 2012.

Helhetsbedömning

På Bokelundskolan genomfördes intervjuer med elever, lärare, elevhälsoteam och rektor samt en rundvandring på skolan med elever.

Utifrån vad tillsynen kan bedöma leds skolan av en rektor som tar ansvar som pedagogisk ledare och chef och verkar för att utbildningen utvecklas. Ett allmänt intryck är att det råder god studiero under lektionerna och att eleverna är motiverade och intresserade av att arbeta för att nå kunskapsmålen. Kunskapsresultaten är emellertid svaga även om en positiv trend kan märkas i flera ämnen. På nationella prov i matematik årskurs 3 år 2011 nådde 67 procent av eleverna målen medan 62 procent nådde målen i svenska som andraspråk. I årskurs 5 nådde 54 procent de nationella målen i matematik medan 55 procent nådde målen i engelska och 35 procent i svenska som andraspråk år 2011.

Mot denna bakgrund av studiemotiverade elever men låga kunskapsresultat är det, som rektorn också framhåller, av stor vikt att ha höga förväntningar på elevernas kunskapsutveckling. Av intervjuer med lärare, elevhälsoteam och rektor framgår att en majoritet av Bokelundskolans elever har behov av särskilt stöd men att alla elever med behov av särskilt stöd inte får det. Den brist i särskilt stöd som påtalades vid den förra utbildningsinspektionen som genomfördes av Skolverket år 2005 (dnr 53-2005:1199) kvarstår således. Elevinflytandet över utbildningen är också ett område som behöver utvecklas liksom utformningen av de skriftliga omdömena. Tillsynen visar att det bedrivs ett aktivt och målinriktat arbete på skolan för att motverka kränkande behandling. Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudman och rektor måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Bokelundskolan i Växjö kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de

har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Växjö kommun att senast den 14 september 2012 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Grundläggande värden och inflytande.

I detta ingår att:

Se till att utformningen av inflytandet anges i planeringen av verksamheten och att skolan har en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad (1 kap. 10 §, 4 kap. 14 § första stycket skollagen, Lgr 11 2.3 Övergripande mål och riktlinjer).

Rektorn ska säkerställa att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hålls informerade i frågor som rör dem (4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar).

Särskilt stöd

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Särskilt stöd.

I detta ingår att:

Se till att eleverna får det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver (3 kap. 8 § tredje stycket skollagen).

Se till att skolan ger studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det (5 kap. 4 § skolförordningen).

Säkerställa att den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen anmäler det till rektor (3 kap. 8 § första stycket skollagen).

Rektorn ska se till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen).

Bedömning och betygssättning

De skriftliga omdömena avser inte elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

Se till att de skriftliga omdömena avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven (10 kap. 13 § skollagen).

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande

Bedömning:

Eleverna ges inte möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Motivering:

Enligt skollagen och Lgr 11 ska eleverna ges möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Av de dokument Skolinspektionen tagit del av och i intervjuer med elever, lärare och rektor framgår att elevernas inflytande över utbildningen är otillräckligt. Rektorn uttrycker att elevinflytandet är ett utvecklingsområde och framhåller att lärarna tycker det är svårt att ge eleverna inflytande. Av intervjuer och insända dokument framgår också att det inte finns någon samsyn kring hur man ska arbeta för att ge eleverna mera inflytande över utbildningen.

Därför ska rektorn se till att utformningen av inflytandet anges i planeringen av verksamheten och att skolan har en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad. Rektorn ska också säkerställa att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hålls informerade i frågor som rör dem.

Författning:

1 kap. 10 §, 4 kap. 9 § första stycket skollagen, 4 kap. 14 § första stycket skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar, Lgr 11 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Motivering:

I enlighet med skollagen ska eleverna få det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver. Enligt skolförordningen ska skolan ge studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det och den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen ska, i enlighet med skollagen, anmäla det till rektor och rektor ska se till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsoteam och rektor framgår att alla elever med behov av studiehandledning på modersmålet inte får det. Studiehandledning ges på arabiska och somaliska, men den studiehandledning som ges täcker inte behoven och studiehandledning ges inte heller på alla språk där det finns elever med behov.

Skolan har många elever med behov av särskilt stöd. Alla elever med behov av särskilt stöd kan inte få det, enligt rektorn, elevhälsoteamet och lärarna. Därför gör lärarna en prioritering och anmäler inte alla behov som finns. Elevhälsoteamet säger i intervjun att de i sin tur också måste gallra bort en del av de behov som anmäls. Enligt lärarna har en majoritet av eleverna på skolan åtgärdsprogram. I åtgärdsprogrammen fokuserar man, enligt lärarna, vilket också de dokument Skolinspektionen tagit del av visar, på svenska, matematik och engelska. Om en elev inte uppnår kunskapskraven i andra ämnen tas det inte upp i åtgärdsprogram. Lärarna uppger att de har svårt att hinna med att utvärdera alla åtgärdsprogram som finns och att det är stora variationer i hur åtgärdsprogrammen följs upp.

Mot denna bakgrund ska rektorn se till att eleverna får det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver. Rektor ska också se till att skolan ger studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det. Rektor ska dessutom säkerställa att den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås anmäler det till rektor samt att beslut fattas om åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammen ska ange vilka behoven är i relation till kunskapskraven i samtliga ämnen där eleven inte når målen, på ett tydligt sätt ange hur behoven ska tillgodoses samt visa hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Författning:

3 kap. 8-10 §§ skollagen

Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer Rektors ansvar

5 kap. 4 § skolförordningen

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

Bedömning:

De skriftliga omdömena avser inte elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.

Motivering:

Enligt skollagen ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i de ämnen som eleven får undervisning i.

Eftersom kursplanerna och kunskapskraven för de naturorienterande ämnena (no) - biologi, fysik och kemi liksom för de samhällsorienterande ämnena (so) - geografi, historia, samhällskunskap och religion är likalydande för årskurs 1–3 kan ämnesövergripande omdömen accepteras i no och so i dessa årskurser. Från och med årskurs 4 är kursplanerna och kunskapskraven olika för de respektive no- och so-ämnena och därmed kan ämnesövergripande omdömen inte godtas. I de skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av finns stora variationer i hur elevens kunskapsutveckling beskrivs och omdömena svarar inte alltid mot kunskapskraven i kursplanerna i de ämnen eleven fått undervisning i. I idrott och hälsa samt slöjd saknas dessutom omdömen trots att eleven fått undervisning i dessa ämnen.

Därför ska rektorn säkerställa att läraren ger omdömen om elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i och att omdömen i no- och so-ämnena från och med årskurs 4 inte är ämnesövergripande.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Skolan redovisar för årskurs 3 endast resultat i nationella ämnesprov för åren 2009–2011. I matematik har andelen elever som nått målen ökat från 37 procent år 2009 till 67 procent år 2011. I svenska som andraspråk förbättras resultaten för samma år från 37 till 62 procent som når målen. För ämnet svenska redovisas endast resultat för år 2011, då 100 procent av eleverna nådde målen. För årskurs 5 uppger skolan måluppfyllelse för åren 2010 och 2011. Måluppfyllelsen varierar mycket, både mellan olika ämnen och mellan de två åren. I matematik nådde 32 procent av eleverna målen 2010 medan 54 procent gjorde det 2011. I engelska kan man utläsa en förbättring från 48 till 55 procent som når de nationella målen men i svenska som andraspråk märks en försämring från 50 till 35 procent. I svenska, som endast en handfull av skolans elever läser, nådde alla elever målen båda åren. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 5 korrelerar fullständigt med de kunskapsresultat som redovisas för respektive ämne för båda åren. I ämnen där nationella prov inte ges redovisas betydligt högre måluppfyllelse än i ämnen där prov ges. I naturorienterande ämnen, där resultaten presenteras ämnesövergripande, har de sjunkit från 97 till 70 procent och en liknande trend märks i so-ämnena, där resultaten sjunkit från 100 till 79 procent. I ämnena bild, musik och slöjd anges att mellan 81 och 100 procent av eleverna har nått målen åren 2010 och 2011.

Värdegrundsarbete

Insända dokument och intervjuer med elever, lärare, elevhälsoteam och rektor ger en samstämmig bild av ett mycket aktivt, väl genomtänkt och förebyggande värdegrundsarbete. En hel del incidenter inträffar dock och konflikter som uppstår, ofta till följd av missförstånd på grund av språksvårigheter, måste lösas. I alla intervjuer framhålls att beredskapen är god och att det finns många vuxna, inte minst ett flertal rastfaddrar som kompletterar pedagogerna och genast ingriper vid problem. I skolan finns även ett antal praktikanter och nystartsarbetare med annat modersmål än svenska. Dessa stöttar och hjälper till att reda ut svårigheter som uppstår bland annat på grund av språkliga feluppfattningar. Personalen framhåller att de ser en positiv trend och att antalet konflikter minskar, mycket tack vare rastfaddrarna, praktikanterna och nystartsarbetarna. Eleverna är väl medvetna om hur de ska agera och vem de ska vända sig till när incidenter inträffar. Föräldrasamtal genomförs ständigt i arbetet med att komma tillrätta med konflikter och kränkande behandling. Rektorn påtalar vidare att skolan har en heltidsanställd kurator, något som också bidrar starkt till ett gott värdegrundsarbete.

Beskrivning av Bokelundskolan

Bokelundskolan är en grundskola med två förskoleklasser, tio klasser i årskurs 1–6 och fritidshem. Det totala antalet elever är 242. Skolan ligger i Arabyområdet i norra delarna av Växjö stad och är mångkulturell med elever från fler än 20 olika länder. En stor majoritet av eleverna, 98 procent, har ett annat modersmål än svenska. Den etniska, kulturella och språkliga mångfalden präglar skolans verksamhet. Inom det så kallade Arabyprojektet har områdets fem enheter fått extra medel från huvudmannen för att öka måluppfyllelsen. Särskilda satsningar görs på språkutveckling, föräldrasamverkan och kompetensutveckling. På skolan finns ett välutrustat bibliotek med skolbibliotekarie och en datasal med IT-pedagog. Från och med vårterminen 2011 är skolan pilotskola i den så kallade "en- till- en-satsningen", där varje elev i årskurs 4–6 utrustas med en bärbar dator, något som förväntas bidra till förbättring av undervisning och språkutveckling. Skolan leds av en rektor på heltid som kompletteras med en ledningsresurs på 50 procent. Pedagogerna är indelade i fyra arbetslag, ett för årskurs 1–3, ett för årskurs 4–6, ett för förskoleklass och fritidshem samt slutligen ett för specialundervisning, svenska som andraspråk och studiehandledning på modersmålet. Tvärgående samverkan sker i så kallade ABC-grupper, där all pedagogisk personal på skolan ingår och de olika arbetslagen representeras i varje grupp. Dessutom träffas all personal på skolan regelbundet i arbetsplatsträffar.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Annika Mullaart Ed, Tommy Månsson och Evy Öst.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Eva Bergenlöv
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).